

เขียนแผ่นดิน

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

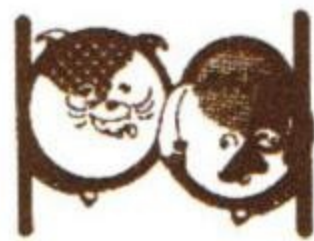
เขียนผ่านคืน สุวรรณภูมิ

ลาว

เล่มนี้แต่งโดยเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

กวีนิพนธ์

เกี้ยว-เกล้า พิมพ์การ

๑ พลิ้วลำน้ำโขงแผ่เนินดินขลัง
สองฝั่งสองฟากบ่เคยขวาง
สองสายสัมพันธ์บ่กันกาง
กีดทางลาวไทยแต่โรมา

วิจิตร ภูมิบุตร

สารบัญ

คำของผู้แปล	๐๐๘
เขียนแผ่นดินคินสุวรรณภูมิ สปป.ลาว	๐๓๑
แขวงเวียงจันทน์	๐๓๔
แขวงหลวงพระบาง	๐๕๒
แขวงจำปาสัก	๐๗๘
แขวงอัตตะปือ	๐๘๘
แขวงเซกอง	๑๐๒
แขวงสาละวัน	๑๑๖
แขวงจำปาสัก	๑๓๐
แขวงสะหวันนะเขต	๑๔๘
แขวงคำม่วน	๑๖๖
แขวงบอลิคำไซ	๑๘๐
แขวงบ่อแก้ว	๑๙๔
แขวงอุดมไชย	๒๑๒
แขวงหลวงน้ำทา	๒๓๔
แขวงพงสาลี	๒๕๒
แขวงเชียงขวาง	๒๗๐
แขวงหัวพัน	๒๘๘
แขวงไชยะบุรี	๒๐๖

การศึกษา	ปริญญาตรีนิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศิลปศาสตรบัณฑิต กิตติมศักดิ์ (วัฒนธรรมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยทวารวดี (ว.ค.กาญจนบุรี) ปัจจุบันเป็นสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี นักธรรมตรีวัดเทวสังฆารามกาญจนบุรี
ปริญญาเอก	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ (ภาษาและวรรณคดีไทย) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ภาษาไทย) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
หน้าที่การ	พ.ศ. ๒๕๐๗ – ๒๕๐๘ รัชมหาราชการ กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๐ – ๒๕๑๑ อุปสมบท และถืออุคงค์ไปสวนโมกข์ เพื่อศึกษารวมกับ ท่านพุทธทาสภิกขุ พ.ศ. ๒๕๑๑ – ๒๕๑๒ ประจำกองบรรณาธิการวิทยาสาร พ.ศ. ๒๕๑๓ แสดงรูปเงาโทรภาพเรื่อง "พระอภัยมณี" ของสุนทรภู่ พ.ศ. ๒๕๑๔ – ๒๕๑๕ อาจารย์ประจำวิชาการประพันธ์อย่างสร้างสรรค์ ในแผนกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี พ.ศ. ๒๕๑๖ พนักงานฝ่ายการพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด อดีตอุปนายกสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย อดีตอุปนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย อดีตนายกสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย อดีตที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ปัจจุบัน เป็นผู้ชำนาญการด้านวัฒนธรรม สังกัดศูนย์สังคีตศิลป์ ฝ่ายการประชาสัมพันธ์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
ผลงานที่ได้รับรางวัล	ชักม้าชมเมือง(กวี) อาทิตยถึงจันทร์(กวี) เพลงขลุ่ยผิว(กวี) ก.ข.จับขาน(กวี) ได้รับรางวัลอยู่ในประเทศ พิเศษผลงานบทกวี "เพียงความเคลื่อนไหว" ได้รับรางวัล วรรณกรรม สร้างสรรค์ ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรท์)

ต่างประเทศแปลผลงานของท่าน

ผลงานต่างๆ ของท่าน ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศเช่น ภาษา: อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อินเดีย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปิน และลาว

ผลงานเข้าในหลักสูตรการศึกษา

ผลงานของท่านยังได้รับการคัดเลือก เข้าในหลักสูตรการเรียนในโรงเรียน โดยกระทรวงศึกษาของไทย มีอยู่ด้วยกัน ๑๓ บทเช่น:

ชักม้าชมเมือง	คำหยาด	น้ำใสไม้สวาย
วาริคุริยางค์	ปีซังข้าวน้อย	จ๊ะเอ๋
ลุงเต่าลึงค้อย	รักใคร่โยคี	คำทวยลายแทง
ความคิดในคอกบัว	บ้านเก่า	

บางตอนจากบท "แม่ผ่านธารน้ำไหล" ตากรุ่งเรื่องพโยม ผู้ข้ากำลังเขียนข้อความนี้อยู่นี้ ได้รู้จักชื่อเสียงของท่านอาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และตัวท่านเองมาตั้งแต่ต้นแล้วเคยได้รับ สัมผัส และได้อ่านผลงานของท่านบ่อยหลาย แต่ก็บ่ค่อยจะได้ลงลึกในการชอกันหาคุณค่าที่แท้จริง ของผลงานของท่านอย่างจริงจังเท่าใดเลย เนื่องจากว่าในระยะก่อน ต่างคนก็ต่างสนใจไปคนละเวียก ละอย่างต่างกัน แต่ก็มีความรู้จักรักใคร่กันดี ผู้ข้าเอง ให้ความเคารพต่อท่าน ในฐานะที่ท่านเป็น นักกวีเอกแห่งประเทศไทยในยุคปัจจุบันท่านหนึ่ง ผลงานของท่านนั้น เมื่ออ่านแบบเผินๆผ่านไป แล้วผู้ข้าก็ลักพึมพำอยู่ในใจตนเองผู้เดียวว่า :

"ผลงานของอาจารย์เนาวรัตน์นั้น มีความอุดม ด้วยรูปแบบกวีประพันธ์ด้วยเนื้อหา สาระ และภาษาคำว่าเหมือนกับว่า ชูคอเอามันมาจากพื้นแผ่นดินธรณี และ ธิบโรมเอามันมาจาก คาวเคราะห์จักรวาล จนเมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจความหมาย สางศัพท์ได้บ่เท่าที่ควร" ถึงแม้ว่า ผู้ข้าเองบ่มีวิชาทางด้านนี้ และกบ่หมายมั่นปั้นมือ่านวิชานี้ แต่ผู้ข้าก็ลักมีความสนใจนำ ด้านนี้ อยู่เล็กน้อยเช่นว่า "จะหารูปแบบกาพย์ หรือกลอนใดของลาวพอที่จะสะท้อนความรู้สึก นึกคิด และอารมณ์จิตของตนเองออกมาให้ได้ดีที่สุด" เพราะสำนักเห็นว่า รูปแบบกลอนที่ใช้กัน อยู่ทุกวันนี้ ส่วนหลายแม้การเกาะก่ายกันทางภาษา แม้การเล่นสำนวน เพื่อให้มีความม่วนหู มีความอ่อนช้อน และยินทุกขเวทนาเหมือนกันกับเสียงขับลำ และคนตรี เพื่อรับใช้ให้แก่การ พรรณาการจ่าย ผญาการโต้ตอบวาทีกัน การให้คติธรรมคำสอนและอื่นๆ...เป็นส่วนใหญ่ แต่บ่ ค่อยจะสะท้อนความรู้สึกนึกคิดและ อารมณ์จิต ส่วนลึก ออกมาในรูปแบบของกวีได้เต็มส่วนเลย อีกประการหนึ่ง ภาษาเขียนในแบบจำกัดตัวสะกด โดยอิงใส่เสียงเป็นหลัก ซึ่งได้ประดิษฐ์ขึ้นสมัย

๑ สุใสม = สอูรวบ

การปฏิวัติภูษาคติ เพื่อให้ประชาชน สามารถอ่านออกเขียนได้ไว และเพื่อลบล้างความไม่รู้หนังสือที่
ไม่สามารถจะสะท้อนความหมายของศัพท์คำว่า ได้กว้างขวาง และเคคถานเลย อันเนื่องมาจาก
ศัพท์ที่ใช้ในกวีจำกัด ซึ่งแต่ละศัพท์ต้องการความหมายที่แม่นยำ และแน่นอนโดยจำเป็นต้อง
อาศัยประโยคยาวๆ เพื่ออธิบายความหมาย ตัวอย่าง อันเดียว เช่น : "การ" ก็รู้ว่า แม่้น กาน
การ การณ์ กาล ไคแท้

การทิ้งมวล ก็ได้เพียงเท่านี้ สำหรับผู้ข้า ก็บ่ค่อยจะคิดเอาจริงเอาจังกับภาพย์กลอนกวี
โคลงฉันท์ พอเท่าไค ภายลุนมา ผู้ข้าจึงหันมาสนใจนำรูปของโคลงลาวใน "สุภาษิต บุราณ" เห็นว่า
รูปของโคลงที่ว่ามานี้ สามารถสะท้อนความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์จิตส่วนลึกออกมาได้ดี แต่ก็
ยังถูกจำกัด ด้านสับ (ศัพท์) ภาษายู่ดี

พอศีกตกมาปี ๒๐๐๕ ท่านอาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ได้ชวนผู้เข้าร่วมเดินทางพร้อม
คณะของท่าน ไปที่แขวงต่างๆ ทางภาคเหนือในโครงการ "เขียนแผ่นดินสุวรรณภูมิ" ของท่าน
เพื่อจะเป็นคู่คุยกัน และผู้ข้าก็ยินดี เพราะสนใจในวาทกรรมการเขียนของอาจารย์ ซึ่งใช้เวลาน้อย
ที่สุดในแต่ละแขวง และต้องเขียนกวีให้ได้แขวงละหลายบทด้วยกันในหัวเรื่องต่างกัน ผู้ข้าล้กคิด
ย้อนปัญหานี้ กลับมาใช้ตัวเอง ซึ่งพยายามเขียนกวี ๓ - ๔ บท (เขียนเล่นๆประสาเด็กน้อยเรียนย่าง)
เพื่อมอบเป็นที่ระลึกให้แก่ท่านอาจารย์ต้องใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะได้เช่นตัวอย่าง :

" ไม้จวงไม้จันทน์หอมยิ่งล้น	เต็มคอง
คนเห็นศัครอนลง	มอคม้วย
ไม้ขี้แรคหนามหนาขยายวง	กว้างออกไปมา
ยอครุทขาจึงสุคส้วย	ป่าจึงม้วยแก่นจันแดง
กกยางยามอ่อนน้อย	เยาว์วัย
เอาหญ้าแพคหญ้าไฟ	เป็นนมแม่เลี้ยง
กกยางใหญ่ขึ้นไป	สูงเด่นแล้วนา
ก้านกิ่งใบคกหนาปกเสี้ยง	หญ้าแพคเกลี้ยงสุญแสง "

ถึงจุดที่ท่านอาจารย์ จะต้องเริ่มจับเขียนของเพื่อนออกมา ท่านอาจารย์จะต้องหาที่ถึงจุด ที่นั่ง บ่อน ที่ท่านอาจารย์เห็นควรที่สุด เหมาะกับบรรยากาศ และความหมายของสถานที่ ที่สุด และ สิ่งสำคัญก็ น่าจะเหมาะกับความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการ ของท่านอาจารย์ ณ สถานที่นั้นๆ ผู้เข้าเป็นเพียงแต่ผู้สังเกตการณ์เพื่ออยากจะพบความลึกลับ และความเป็นเนาวรัตน์ของท่านอาจารย์ เท่านั้นมีเพื่อหนึ่งเมื่อเห็นผู้ข้านั่งเฉยอยู่อย่างบ่กะคือหรือร้น นำบรรยากาศและความงามของบ่อนที่ ไปฮอคไปถึงเลย ท่านอาจารย์เลยทักผู้เข้าว่า: อ้าวไม่เขียนหรือ? ผู้เข้าแกว่งหัว และยิ้มน้อยออกมาอย่างบ่เว้าบ่ว่าหยัง เพราะย่านจะทำลาย ความสมาธิ ของอาจารย์ ความจริงแล้ว ผู้เข้าบ่มีความ สามารถพิเศษเหมือนคั่งท่านอาจารย์เลยจะให้เขียนออกมาได้กับที่ง่าย ๆ คืออาจารย์ได้จั้งใจ ขอยอมบาดเคียวโลก

มีอนี้ท่านอาจารย์เลือกนั่ง **พมทญาเป็น** โนนภู วางมือถือคั่นปากกลางหน้าพับของอยู่พัน เเข้าเบื้องขวาเงยใบหน้าขึ้น **ท่อนโรม** สติอารมณ์ ถ่มสายคาไปไกลแสนไกลหมั่งมองเบิกหลิบเมฆ สลับสีสายภูที่สูงชัน ป่าไพรอันคคหนา และสายทุ่งนาอันกว้างไกล แล้วท่านก็เขียน อย่างบ่มีสิ่งใด สามารถมารบกวนท่านได้ มีอื่นมา ท่านเลือกนั่งที่หินโง่มใหญ่ ปีนหน้าสู่สายน้ำตกที่หลังลั่นลง มาจากภูผาป่าลึก หล่อเลี้ยงทุ่งไร่ ทุ่งนา และชีวิตอันพออยู่พอกินของผู้คน มีหรือมาท่านเลือกนั่ง เศษสลักหักพัง ของปฏิมากรรม **สังแนม** ลึกเข้าไปถึงความซี้โหดสามัญของผู้คน มีอื่นมา ท่าน เลือกนั่งที่คอนทรายแค้นน้ำของถ่มสายคา ล่องลงไปจนสุดสายน้ำ เห็นภาพอนันต์ แห่งการดำรง อยู่ร่วมกันของผู้คนนาๆ เชื้อสายลายล่อง และมือ **ต่อมา** ท่านก็เลือกนั่ง บนหลังระเบิด เล็งเห็น ความโหดร้ายป่าเถื่อนของหินชาติ และความหายนะของชาวไร่ชาวนา ชาวบ้านชาวเมืองผู้บริสุทธิ์ ล้มหายตายจาก และทนทุกข์ทรมาน...

ท่านได้ใช้เวลาบ่ถนในการถ่ายทอดสติอารมณ์ของท่าน ลงในหน้าเจ็ย แล้วก็อ่านสู่เพื่อน ร่วมจุฟังกันคัวที่อย่างบ่ได้แก้เพิ่มเติมประการใด กระทั่งในเวลาต่อมา รอยมือของท่านอาจารย์ ที่เขียนลงแผ่นเจ็ยพับนั้นปราศจากรอยขีดฆ่า ประคิดประค่อแบบที่เคยเห็นนำผู้คนทั่วไป ถึงมีก็ น้อยที่สุด รูปกลอนที่ท่านอาจารย์ ใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการของท่านนั้น มีหลากหลายรูปแบบอีหลี อย่างบ่มีขอบเขตจำกัดจะเป็น โคลงฉันท กาพย์ กลอนอ่าน ตลอดจนกลอนลำลาว และกลอนแบบลาว ชนิดต่างๆท่านอาจารย์ ก็นำ เอามาใช้ขึ้นนั้นยอมรับว่า มั่งคั่ง ทังอุคม และลึกซึ้งอีหลีสามารถแสดงภาพความรู้สึก และอารมณ์จิต ของท่านได้อย่าง

- ๑ พมทญา = พันทญา
- เป็น = ที่ลาดเอียง
- ๒ ท่อนโรม อ่านว่าท่อนโรม = รวบรวม
- ๓ สังแนม = สังกซึ่งลงไป
- ๔ ต่อมา คั่นฉบับ
- "ตั้งมา" น่าจะพิมพ์ผิด

เกิงกอง ประเภทศัพท์นั้นมีหลากหลายที่มา มีทั้งไทยเดิม ลาวเดิม ไทยสมัยใหม่ (แม่่นกระทั่งอันที่มีเค้ามูลมาจากศัพท์ภาษาชาติตะวันตก) แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดเห็นได้จะแจ้ง แม่่นภาษาภาพหรือภาษาจินตนาการ ซึ่งหลายคำหลายสำนวน บ่สามารถพบได้ในวังนานุกรมไทยเลย ภาษาที่มาจากราก เหง้า บาลี-สันสกฤต และขอม อันนับว่าเป็นยอคภาษาแห่งธรรมะและปราชญ์นั้น ท่านอาจารย์ได้นำใช้เข้าเหมาะกับสถานที่ ในบทกวี ของ อาจารย์ เอื้อให้ภาพและวิญญานแห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่ควรให้ความเคารพ และเทิดทูนบูชาขึ้นปรากฏพ่นเค่นออกมา ซึ่งทั้งหมดนั้น แสดงให้เห็นว่า ท่านมีปฏิภาณทางด้านความคิดอ่าน มีจินตนาการอันแหลมลึก มีความรู้ และ ความชำนาญ ด้านอักษรศาสตร์ มีจิตวิญญานปฏิบัติทางด้านวรรณกรรม และกวีมีคติธรรม และสุนทรทัศน์แห่งชีวิต และความหวังมีวิสัยทัศน์เบิ่งเห็นโลกกว้างไกล และเห็นประชาชาติคงงาม

หากอนุญาตให้ผู้ขาลงความเห็นแบบสามัญชนได้ ผู้ขาก็จะขอแถมว่า อาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ บ่เพียงแต่เป็นนักกวีเพื่อชีวิตทั้งชีวิตจิตใจ และวิญญานเท่านั้นผ่านผลงานที่ท่านอาจารย์ ได้ประกอบขึ้นมาอาจารย์ยังเป็นทั้งนักมนุษยวิทยานักปกป้อง และส่งเสริมมนุษยธรรม นักอนุรักษ์วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสภาพสิ่งแวดล้อม สันติภาพ และความสามัคคีบรรดาประชาชาติอีกด้วยผู้ข่าบได้พบวีแววแห่งปัจเจกชาตินิยมคับแคบ หรือความเป็นชนชั้นสูงแต่อย่างใดเลยในผลงานของท่านอาจารย์ แต่ตรงกันข้าม มีความ **พื้นเค่น** ของปัจเจกแห่งมิตรภาพความเคารพยำเกรงผู้อื่น ความเข้าใจเห็นใจ และเป็นหนึ่งเดียวกับชีวิตมหาสามัญชนอย่างกลมเกลียว และความเป็นธรรมที่มนุษยชาติควรได้รับ

การที่ท่านอาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ได้ประสพความสำเร็จถึงจุดนี้ได้ผู้ขาคิดว่า วาดแววพรสวรรค์ของอาจารย์อย่าง เคียวคงบ่พอ ท่านอาจารย์ได้ผ่านความมานะ พยายามในการศึกษาเล่าเรียนก็ว่าได้ผ่านการบวชเรียน และค้นคว้าในคัมภีร์ ฎีกา ในธรรมะธรรมโม ในอักษรศาสตร์ทางธรรมและบทเรียนในพฤติกรรม มาเป็นร้อยหนพันตำวถึงปานนั้นก็ดี และถึงว่าท่านอาจารย์ จะอยู่ในฐานะที่อุดมสมบูรณ์ทางด้านอักษรวิธี และอักษรศาสตร์ก็ดี ท่านอาจารย์ ยังได้หายใจใหญ่ขึ้นแล้วอุทานออกมาว่า :

" ใ้บทกวี ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการ ซึ่งลางเทือกก็ไค้คังใจ และลางเทือกก็ยั้ง ค้างคาใจอยู่บ่แล้ว "

" บทกวีนั้นค้องใช้คำอันจำกัค ไปสื่อจินตนาการอันบ่จำกัค "

๑ เกิงกอง =
อย่างลึกซึ้งถึงอกถึงใจ
๒ พื้นเค่น = โดดเค่น

การใช้คำอันจำกัดนี้เองที่ **ค้อมพอแม่้นโคเทอ** ของปัญหา เมื่อตั้งปัญหาว่า จะแปลหรือจะเปลี่ยนความบทกวีของของท่านอาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ มาเป็นภาษาลาวจะสามารถรักษารูปโคลง กาพย์ และกลอน ไว้ในบทแปล เป็นภาษาลาวนั้นได้ ด้วยวิธีและรูปแบบใด? จะต้องใช้ศัพท์จำนวนจำกัด มีความหมายแน่นอน และจำกัดได้แนวใด เมื่อภาษาเขียนของลาวปัจจุบัน บังคับเครื่องหมายบังคับ และจำกัดความหมาย หรือบอกเค้า ที่มาของศัพท์ ดังนั้นการที่จะใช้น้อยคำ และแต่ละคำต้องให้ได้ความหมายจำกัดแน่นอน และแม่นยำนั้น ควรจะหาได้ที่ใด? และละเอี๊ยดแนวใด? เมื่อตกอยู่ในสภาพของทางต้นแบบนี้ ผู้เข้าจึงขอร้องที่ต้องใช้รูปแบบพิเศษของการแปลของผู้เข้า โดยใช้ศัพท์ที่ใช้ตัวสะกดบังคับความหมาย และศัพท์ที่ใช้ตัวสะกดบังคับความหมายปะปนกันไปซึ่งแล้วแต่กรณี ยากหรือง่ายของศัพท์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมาย ได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำขึ้น

อันที่จริงแล้ว ภาษาลาว และภาษาไทยนั้น แม่้นภาษาที่มาจากเค้ามูลเดิมอันเดียวกันคือ : ตระกูลภาษาลาว-ไต อันแม่้นภาษาคำ **เปี้ยว** (เอกพจน์) โดยใช้เสียงวรรณยุกต์เป็นหลักแต่ทั้งสองภาษาพี่น้องนี้ ก็ยังได้รับการ เสริมต่อก่อเติม จากภาษาเผ่าชน และชาติต่างๆที่อยู่อ้อมข้างคนพมอไมพมอมน้อย่าง เนื่องในวิวัฒนาการของแต่ละชาติไมมันอันเป็นเหตุให้แต่ละภาษา ซึ่งมีความแตกต่างกัน ด้วยสำนวนอย่างเป็นธรรมดาอยู่แล้ว ยังมีความ แตกต่างกันออกไปอีกอันสำคัญยิ่งไปกว่านั้น แม่้นภาษาทั้งสองพากันรับ เอาภาษา บาลี และสันสกฤต มาพัฒนาตนเองให้มีลักษณะวิทยาศาสตร์ มีกฎบัญญัติ และทันสมัยขึ้น ซึ่งภาษาคังกล่าวนั้น แม่้นภาษากลุ่มฮินดู - ยุโรปที่บั้งเสียงวรรณยุกต์เป็นหลักแต่ใช้คำหลายพยางค์(พหูพจน์) บวกกับตัวสะกดท้ายคำมาประกอบ และพัฒนาศัพท์แต่การรับเอาที่ว่ามานี้ก็เป็นไปแบบต่างเฝดต่างมัน ซึ่งฝ่ายหนึ่งหนักไปในภาษาสันสกฤต และอีกฝ่ายหนึ่งหนักไปในภาษาบาลีอันเป็นเหตุให้ทั้งสองมีความแตกต่างกันออกไปอีกในแง่ของการพัฒนา สิ่งสำคัญที่สุดอีกอันหนึ่ง แม่้นทางฝ่ายไทยพัฒนาภาษาเขียนของตน โดยกำหนด และจำกัดความหมายของศัพท์ด้วยการรักษาเค้า บาลี - สันสกฤต และ ขอมไว้ได้อย่างเหนียวแน่น(แบนฮินดู - ยุโรป) ส่วนทางฝ่ายลาวพยายามพัฒนาไปในรูปของภาษาเสียง (จีน - ไตเบต) โดยบั้งต้องกำหนด และจำกัดความหมายของศัพท์ นี้ก็เป็นจุดที่แตกต่างกันออกไประหว่างสองภาษา ลาว - ไทย เป็นที่สังเกตุ อีกอันหนึ่งว่าแม่้นแต่ภาษาตระกูลลาว - ไตคั้งเดิม อันมีเค้าความอันเดียวกัน แต่พดต่างคนต่างใช้ต่างคนต่างพัฒนา ในความหมายแตกต่างกันอันเฝดให้ภาษาทั้งสองแตกต่างกันไปอีกเช่นตัวอย่าง :

๑ ค้อมพอแม่้นโรเทอ = แปลไม่ออก
โดยบริบทน่าจะหมายถึงประเด็นสำคัญ
ของปัญหา
๒ เปี้ยว = เตี้ยว

น้อย(ลาว) เป็นเล็ก(ไทย) - น้อย(ไทย) เป็นน้อย(ลาว) - แพ้ ลาวใช้ไปในความหมาย
ผาบแพ้ แต่ไทย ใช้ในความหมายฝ่ายแพ้ และอื่นๆ คังนี้เป็นคัน

ทั้งหมดที่เว้ามานี้ เพื่ออธิบายให้นักอ่านเข้าใจว่า การแปลไทยเป็นลาวหรือลาวเป็นไทย
นั้น ในค้านลายลักษณอักษรบ่ง่ายคาคือที่คิคค เป็นคัน แม่นการแปลกวี และกาพย์กลอนต่างๆ
ซึ่งใช้ศัพท์จำนวนน้อย และจำกัด แต่ข้าพคให้ ได้ความหมายแม่นยำครบถ้วน และแนนนอนโดย
บ่ต้องการคำบรรยายแต่ประการ ใดเลย อันหมายความว่า เมื่อเขียนศัพท์ใดศัพท์หนึ่งลงแล้วคองให้
รู้โลคว่า คำนันแปลว่าหยังและหมายถึงหยังหากมีความจำเป็นแบบนี้ การกำหนดการ บัญญัติ
หรือการเขียนศัพท์ ก็คองเขียนให้ได้ความหมายแนนนอนของมันคือคองมีตัวสะกดความหมายตาม
เค้าศัพท์ ของมันมีศัพท์ คำเร้าออกเสียงท้มกัน แต่พคเขียนแบบเดียวกัน ก็ยั้งสับสน จนบ่สามารถ
เข้าใจถูกคองตามความหมายของศัพท์ที่ใช้ในกวีได้

ยอนเหตุผลอันนี้เอง ในบทแปลกวีของท่านอาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ นี้
ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตใช้รูปแบบที่ข้าพเจ้าเห็นว่าเหมาะสมที่สุดคังนี้ :

๑. พยายาม **เขียน** มาเป็นภาษาลาวแท้ๆ ให้ได้เท่าที่จะเฮ็ดได้
๒. ลางศัพท์ในบทกวี มีความจำเป็นคองใช้ตัวสะกดตามความหมายของเค้าศัพท์ หรือตามหลัก
ไวยกรณ์เก่าของ เสคิจเพชรราชนี้ก็เพื่อให้บรรค ท่านนักอ่านเข้าใจความหมายคังง่าย และแม่นยำขึ้น
๓. รักษารูปสำเนียงของภาษาไทยไว้ ในบ่อนที่จำเป็นเพื่อเห็นแก่ความคล่องของเสียง เสียงหรือ
ความสัมผัสในกวี แต่คังจะมีคำอธิบายให้เข้าใจความหมายแท้ด้วยภาษาลาว
๔. ศัพท์ใดที่มาจากเค้าเดียวกัน แต่ใช้ในความหมายต่างกันระหว่าง 2 ภาษาก็อธิบายความหมาย
ในภาษาลาวเช่นเดียวกัน
๕. ในกวีนั้น ภาษาภาพที่แสดงออกด้วยสำเนียงเสียงสี ทั้งลาว และไทยก็มีอันเหมือนกัน และต่างกัน
ซึ่งบางอย่างก็จำเป็นคองอธิบาย แต่บางอย่างก็อาจจะเหลือวิสัยที่จะคองอธิบายเพราะมันแม่นสี
เสียง และวาคแวงของกวี จึงขอให้นักอ่านใช้ทัศนวิสัยของตนเองเพื่อเห็นความพิศคารของมันด้วย
ตนเอง ยั้งเป็นภาษา กวีไทยแล้ว ภาษาภาพนั้น นันว่านิยมใช้กันหลาย และใช้ในทำนองแตกต่าง
กันคนละอย่าง คนละสำนวนกับลาวพอสมควร นี้ก็ยั้งแสดงให้เห็นความเป็นไปได้ยากที่จะเขียน
ภาษาภาพของไทยให้มาเป็นภาษาภาพของลาวในกวี

บรรณานักอ่านที่เคารพ

หากว่าการแปลของผู้ข้า บ่ทันสามารถสนองได้กับความยอดเยี่ยมของกวี

"เขียนแผ่นดินสุวรรณภูมิ" ของท่านอาจารย์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์นักกวีเอก ของประเทศไทย
ปัจจุบัน ทั้งยังบ่สอดคล้องกับความอ่อนช้อยสร้อยเสนาหา ของภาษาลาวได้เพื่อแล้วข้าพเจ้าขออภัย
และขอให้ท่านทั้งหลายมีความสุข ความซาบซึ่งน่านักวีอันยอดเยี่ยมของอาจารย์เอกท่านนี้ด้วย
หุมนัน รัตตะนะวง (๑ ตุลาคม ๒๐๐๖)

หมายเหตุ เปลี่ยนอักษรลาวเป็นไทย กิ่งเริ่มต้น และแล้วเสร็จ ในวันจันทร์ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙

ขอกราบเรียนท่านอาจารย์นำได้ทราบ ความดังนี้ :

การนี้แม่นเป็นการแปรตัวลาวเป็นตัวไทย ด้วยผู้ข้าเห็นว่าเมื่อเป็นตัวอักษรไทย แล้ว
ผู้อ่านสามารถอ่านได้สะดวก พอที่จะกะเนความได้บ่ยากสักเท่าใด ทำให้ได้รู้สำนวนความลาว
เต็มตามที่คุณเขียนต้องการ

หากท่านอาจารย์นำต้องการจะเกล้าเข้าความไทย จะเป็นการบ่ยากแต่ผู้ข้าจึงได้นำเสนอ
แนวนนี้เป็นปฐม

ขอแสดงความเคารพและด้วยมิตรภาพไมตรีอันยืนยาวทลวงหลาย

ผู้ข้า คำปอง

ຄຳຂອງຍູແປ*

"ຍູ້ຊ້າຢາກແຕ້ມຮູບ ແຕ່ກໍສິ່ງມີບໍ່ໄດ້ດັ່ງໃຈ ທີ່ຈະວາດເສັ້ນໃຫ້ເປັນຮູບໄດ້ດັ່ງຕາມເຫັນ ແລະປ້າຍສີໄດ້
ດັ່ງປາຖະໜາ ຄິດຢາກກັບໄປເປັນເດັກນ້ອຍ ໃຫ້ອາຈານ ສັງຄົມ ທອງມີ ສອນວາດຮູບໃຫ້ ແຕ່ກໍໄດ້
ແຕ່ຢາກທີ່ມັນ ຈິ່ງໄດ້ແຕ່ຂຽນໂຕຫນັງສື ຈຳລອງຮູບພາບ ຈຳລອງຄວາມຄິດ ແລະ ຈິນຕະນາການ ຫຼື
ຄວາມນິກຄິດ ກັບລະບາຍຄວາມຮູ້ສຶກ ຊຶ່ງຫຼາຍດັ່ງຫຼາຍຫົນ ກໍມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າ ຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດນັ້ນ
ຖືກຈຳກັດດ້ວຍຖ້ອຍຄຳ ແລະ ຕົວຫນັງສື ອັນເຮັດໃຫ້ຮູ້ສຶກວ່າ ຄວາມຮູ້ສຶກລ້ຳເລິກບາງຢ່າງ ບໍ່ອາດຈະບັນ
ຍາຍໄດ້ດ້ວຍຕົວຫນັງສືຂະນະນັ້ນ ບາງຄັ້ງບາງຄາວ ພວກເຮົາຍັງສຳພັດໄດ້ດ້ວຍຮູບແຕ້ມ ແລະ ສຽງດົນ
ຕີທີ່ບໍ່ມີຄຳຮ້ອງ ແຕ່ຍູ້ຊ້າກໍບໍ່ໄດ້ໄປແຕ້ມຮູບ ແລະ ຝຶກຫຼິ້ນດົນຕີ ເພື່ອຈະສຳພັດຄວາມຮູ້ສຶກດັ່ງທີ່ຕ້ອງ
ການນັ້ນໄດ້ເລີຍ ດັ່ງນັ້ນ ບົດກະວີ ຈິ່ງເປັນທາງໜຶ່ງທີ່ຍູ້ຊ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ມັນເປັນສີ່ສຳພັດຄວາມຮູ້ສຶກ
ເລິກໆນັ້ນ ພໍໄດ້ແດ່ ແລະ ຈິ່ງເຫັນພ້ອມນຳຄະຕິທີ່ວ່າ:

' ບົດກະວີນັ້ນ ຕ້ອງໄ້ຊື່ຄຳອັນຈຳກັດ ໄປສື່ຈິນຕະນາການອັນບໍ່ຈຳກັດ '

ຍູ້ຊ້າມີປະສົບການແບບທີ່ວ່າມານີ້ຢູ່ ຄືໄ້ບົດກະວີຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດ ແລະ ຈິນຕະນາການ
ຊຶ່ງລາງເທື່ອກໍໄດ້ດັ່ງໃຈ ແຕ່ລາງເທື່ອກໍຄ້າງຄາໃຈຢູ່ບໍ່ແລ້ວ..."

ເນົາວຣັຕນ໌ ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌

ເນົາວຣັຕນ໌ ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌

ນັກກະວີເອກແຫ່ງປະເທດໄທຍ ເຈົ້າຂອງຜົນງານຫຼ້າສຸດ "ຂຽນແຜ່ນດິນສຸວັນນະພູມ"

- ເກີດ ວັນທີ ໒໖ ມີນາ ພ.ສ ໒໔໘໓
- ຊື່ພໍ່ ທ. ສົມບັດ ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌
- ຊື່ແມ່ ນ. ສົມໃຈ (ເກົ້າວົງວານ-ເດີມ) ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌
- ທີ່ເກີດ ອຳເພີ ພນົມທວນ ຈັງຫວັດ ການຈນບຸຣີ
- ພັນຣະຍາ ນ.ປຣະຄອງກູລ (ອິສຣາງກູຣ ນ ອຍຸທຍາ)
- ລູກສາວ ປຣະຄຳກຣອງ(ກຽວ) ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌
- ລູກຊາຍ ແກ້ວເກົ້າ(ເກົ້າ) ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌
- ສັນຊາດ ໄທຍ
- ທີ່ຢູ່ປັດຈຸບັນ ກຸງ/໑ ຊອຍວັດຄູບອນ ຖ.ຣາມອິນທຣາ ແຂວງ/ເຂດຄັນນາຍາວ
ກຣຸງເທພາ ໑໐໒໓໐

ການສຶກສາ ປຣິນຍາຕຣີ ມິຕິສາສຕຣ໌ບັນດິຕ ມຫາວິທຍາລັຍທຣຣມສາສຕຣ໌ ສິລປສາາຕຣ໌ບັນດິຕກິຕ
ຕິມສັກດີ (ວັທນທຣຣມສຶກສາ) ຈາກສຫວິທຍາລັຍ ທວາຣວດີ (ວ.ຄ ການຈນບຸຣີ) ປັດຈຸ
ເປັນສຖາບັນຣາຊພັດການຈນບຸຣີ ນັກທຣຣມຕຣີ ວັດເທວສັງຄາຣາມ ການຈນບຸຣີ

ປຣົມຍາເອກ ສິລປສາສຕຣ໌ດຸສດີບັນດິຕກິຕຕິມສັກດີ (ພາສາແລະ ວັນນຄຕິໄທຍ) ຄນະມນຸສຍ໌ສາສຕຣ໌
 ມຫາວິທຍາລັຍສິງຂລາມຄຣິນທຣ໌
 ສິລປສາສຕຣ໌ດຸສດີບັນດິຕກິຕຕິມສັກດີ (ພາສາໄທຍ) ຄນະສິລປສາສຕຣ໌
 ມຫາວິທຍາລັຍ ທຣຣມສາສຕຣ໌

ໜ້າທີ່ການ ພ.ສ ໒໕໐໗-໒໕໐໘ ຣັບຣາຊກາຣກຣະທຣວງພັທນາກຣ່ແຫ່ງຊາຕິ
 ພ.ສ ໒໕໑໐-໒໕໑໑ ອຸປສົມບົທ ແລະ ຖືທຸດົງຄ໌ ໄປສວນໂມກຂ໌
 ເພື່ອສຶກສາທຣຣມມະກັບ ທ່ານພຸທທທາສພິກຂຸ
 ພ.ສ ໒໕໑໑-໒໕໑໒ ປະຈຳກອງບັນນາທິກາຣ ວິທຍາສາຣ
 ພ.ສ ໒໕໑໓ ສແດງຣູບເງົາໂທຣະພາບເຣື້ອງ "ພຣະອພັຍມນີ"
 ຂອງສຸນທຣພ໌
 ພ.ສ ໒໕໑໔-໒໕໑໕ ອາຈາຣຍ໌ປະຈຳວິຊາກາຣປະພັນທ໌ຢ່າງສ້າງສັນຄ໌ ໃນຍແນກ
 ພາສາໄທຍ ຄນະສຶກສາສາສຕຣ໌
 ມຫາວິທຍາລັຍສິງຂລາມຄຣິນທຣ໌ ປັຕຕານີ
 ພ.ສ ໒໕໑໖ ພນັກງານຝ່າຍກາຣພະນັກງານທນາຄາຣກຣຸງເທພ ຈຳກັດ

ອະດີຕອຸປນາຍິກສະມາຄົມພາສາ ແລະ ໜັງສືແຫ່ງປຣະເທສໄທຍ
 ອະດີຕອຸປນາຍິກສະມາຄົມນັກຂຽນແຫ່ງປຣະເທສໄທຍ
 ອະດີຕທີ່ປຶກສາຣັຖມົນຕຣ໌ວ່າກາຣ ທະບວງມຫາວິທຍາລັຍ
 ປັດຈຸບັນ ເປັນຍູ້ຊຳນານກາຣດ້ານວັທທະນະທຣຣມ ສັງກັດສູນຍ໌ສັງຄິດສິລປ໌
 ຝ່າຍກາຣປະຊາສຳພັນທ໌ ທະນາຄາຣກຣຸງເທພຈຳກັດ ໃນຕຳແໜ່ງຍູ້ຊຸ່ອຍຣອງຍູ້ຈັດກາຣ
 ແລະ ເປັນທີ່ປຶກສາ ສະມາຄົມກວີ ແຫ່ງປຣະເທສໄທຍ

ຍົນງານໄດ້ຣັບຣາງວັນ

ຊັກມ້າຊົມເມືອງ(ກະວີ) ອາທິຕຍ໌ເຖິງຈັນທຣ໌(ກວີ) ເພລງຂລຸ່ຍຍິວ(ກວີ)
 ກ.ຂ.ຂັບຂານ(ກວີ) ໄດ້ຣັບຣາງວັນຢູ່ພາຍໃນປະເທດ
 ພິເສດ ຍົນງານບົດກະວີ "ພຽງຄວາມເຄື່ອນໄຫວ" ໄດ້ຣັບຣາງວັນ ວັນນະກົມສ້າງສັນຄ໌
 ຍອດຢັງມແຫ່ງອາຊຽນ(ຊີໂຣທ໌)

ຕ່າງປະເທດແປຍົນງານຂອງທ່ານ

ຍົນງານຕ່າງຂອງທ່ານ ໄດ້ຣັບການແປເປັນພາສາຕ່າງປະເທດ ເຊັ່ນພາສາ:
 ອັງກິດ ຝະລັ່ງ ຣັດເຊັງ ເຍຣະມັນ ຈີນ ຢີ່ປຸ່ນ ອິນເດັງ ມາເລເຊັງ ອິນໂດເນເຊັງ
 ຟະລິບປິນ ແລະ ລາວ

ຍົນງານເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສຶກສາ

ຍົນງານຂອງທ່ານຍັງໄດ້ຣັບເລືອກເຂົ້າ ໃນຫຼັກສູດການຮຽນໃນໂຮງຮຽນ ໂດຍກະຊວງສຶກ
 ສາຂອງໄທຍ ມີຢູ່ດ້ວຍກັນ ໑໓ ບົດເຊັ່ນ:
 ຊັກມ້າຊົມເມືອງ ຄຳຫຍາດ ນ້ຳໃສໄມ້ສວຍ

ວາຣິດຣິຍາງຄ໌ ຟີຊັງຂາວນ້ອຍ ຈະເອ
 ລຸງເຕົ້າສິງນ້ອຍ ຮັກໂຄຣໂຍດີ ຄຳທາຍລາຍແທງ
 ຄວາມຄິດໃນດອກບົວ ບ້ານເກົ່າ
 ບາງຕອນຈາກບົດ "ແຜ່ວ່າມທາຣນ້ຳໄຫຼ" ຕາກຮຸ່ງເຮືອງພໂຍມ

*ອັນໃດທີ່ເປັນບຸຣຸດນາມ ແລະ ສາມັນນາມຂອງໄທຍ ບູຊ້າຂໍຂຽນຕາມແບບພາສາໄທຍເລີຍເພື່ອຮັກສາຄວາມຫມາຍຂອງຄຳ

ບູຊ້າ ບູຊ້າລັງຂຽນຂໍຄວາມນີ້ຢູ່ນີ້ ໄດ້ຮູ້ຈັກຊື່ສຽງຂອງທ່ານອາຈານ ເນົາວຣັຕນ໌ ພົງໂພບູລຍ໌ ແລະ ຕົວ
 ທ່ານເອງມາຕັ້ງແຕ່ດົນແລ້ວ ເຄີຍໄດ້ສຳພັດ ແລະ ໄດ້ອ່ານຜົນງານຂອງທ່ານບໍ່ຫຼາຍ ແຕ່ກໍບໍ່ຄ່ອຍຈະໄດ້
 ລົງເລິກໃນການຊອກຄົ້ນຫາຄຸນຄ່າທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜົນງານຂອງທ່ານ ຢ່າງຈິງຈັງທີ່ໃດເລີຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ
 ໃນໄລຍະກ່ອນ ຕ່າງຄົນກໍຕ່າງສົນໃຈໄປຄົນລະວຽກລະຢ່າງຕ່າງກັນ ແຕ່ຫໍມີຄວາມຮູ້ຈັກຮັກໂຄ່ກັນດີ. ບູຊ້າ
 ເອງໃຫ້ຄວາມເຄົາຣົບຕໍ່ທ່ານ ໃນຖານະທີ່ທ່ານເປັນນັກກະວີເອກແຫ່ງປະເທດໄທຍຍຸກປັດຈຸບັນທ່ານ
 ໜຶ່ງ. ຜົນງານຂອງທ່ານນັ້ນ ເມື່ອອ່ານແບບເຢັນໆພ່າງໄປແລ້ວ ບູຊ້າກໝລັກພິມພ່າຍູ່ໃນໃຈຕົນບູຊ້າ
 ວ່າ:

"ຜົນງານຂອງອາຈານ ເນົາວຣັຕນ໌ ນັ້ນ ມີຄວາມອຸດົມດ້ວຍຮູບແບບກະວີປະພັນ ດ້ວຍເນື້ອຫາ
 ສາຣະ ແລະ ພາສາຄຳເວົ້າ ເໝືອນກັບວ່າຂຸດເອົາມັນມາຈາກພື້ນແຜ່ນທໍຣະນີ ແລະ ຮິບໂຣມເອົາມັນມາ
 ຈາກດາວເຄາະຈັກກະວານ ຈົນເມື່ອອ່ານແລ້ວສາມາດເຂົ້າໃຈຄວາມຫມາຍລາງສັບ ໄດ້ບໍ່ເທົ່າທີ່ຄວນ".
 ເຖິງແມ່ນວ່າ ບູຊ້າເອງບໍ່ທົ່ວຊາທາງດ້ານນີ້ ແລະ ກໍບໍ່ສູ້ຈະໝາຍໝັ້ນປັນມີນຳວິຊານີ້ ແຕ່ບູຊ້າກໍລັກມີ
 ຄວາມສົນໃຈນຳດ້ານນີ້ຢູ່ເລັກນ້ອຍ ເຊັ່ນວ່າ: "ຈະຫາຮູບແບບກາບ ຫຼືກອນໃດຂອງລາວ ພໍທີ່ຈະສະທ້ອນ
 ຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດ ແລະ ອາລົມຈິດຂອງຕົນເອງ ອອກມາໃຫ້ໄດ້ດີທີ່ສຸດ" ເພາະສຳນິກເຫັນວ່າ ຮູບ
 ແບບກາບກອນ ທີ່ໃຊ້ກັນຢູ່ທຸກມື້ນີ້ ສ່ວນຫລາຍແມ່ນການເກາະກ່າຍກັນທາງພາສາ ແມ່ນການຫຼິ້ນສຳ
 ນວນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມມ່ວນຫຼື ມີຄວາມອອນຊອນ ແລະ ຍິນທຸກຂະເວທະນາ ເໝືອນກັນກັບສຽງຂັບ
 ລຳ ແລະ ດົນຕີ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ຄະຕິທັມຄຳສອນ ແລະ ອື່ນໆ...ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແຕ່ບໍ່ຄ່ອຍຈະສະທ້ອນ
 ຄວາມຮູ້ສຶກ ນິກຄິດ ແລະ ອາລົມຈິດສ່ວນເລິກ ອອກມາໃນຮູບແບບຂອງກະວີ ໄດ້ເຕັມສ່ວນເລີຍ. ອີກ
 ປະການໜຶ່ງ ພາສາຂຽນແບບຈຳກັດຕົວສະກົດ ໂດຍອີງໃສ່ສຽງເປັນຫຼັກ ຊຶ່ງໄດ້ປະດິດຂຶ້ນສະໄໝການປະ
 ຕິວັດກູ້ຊາດ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮິບ ແລະ ປະຊາຊົນສາມາດອ່ານອອກຂຽນໄດ້ໄວ ແລະ ເພື່ອລຶບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້
 ໜັງສືນັ້ນ ບໍ່ສາມາດຈະສະທ້ອນຄວາມຫມາຍຂອງສັບຄຳເວົ້າໄດ້ກວ່າງຂວາງ ແລະ ເດັດຖານເລີຍ ອັນ
 ເນື່ອງມາຈາກສັບທີ່ໃຊ້ໃນກະວີຈຳກັດ ຊຶ່ງແຕ່ລະສັບຕ້ອງການຄວາມຫມາຍທີ່ແມ່ນຢາ ແລະ ແມ່ນອນ
 ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງອາໄສປະໂຫຼກຍາວໆເພື່ອອະທິບາຍຄວາມຫມາຍ ໂຕຢ່າງອັນດຽວເຊັ່ນ: "ການ" ກໍບໍ່
 ຮູ້ວ່າແມ່ນ ການ ກາຣ ກາຣນ໌ ກາລ ໂຄແທ້.

ການທັງມວນ ກໍໄດ້ພຽງເທົ່ານີ້ ສຳລັບບູຊ້າ ແລະ ກໍບໍ່ຄ່ອຍຈະຄິດເອົາຈິງເອົາຈັງກັບກາບກອນ
 ກະວີ ໂຄງສັນ ພໍເທົ່າໃດ. ພາຍລຸນມາ ບູຊ້າຈິ່ງຫັນມາສົນໃຈນຳຮູບຂອງໂຄງລາວ ໃນ "ສຸພາສິດ ບູຣາມ"
 ເຫັນວ່າ ຮູບຂອງໂຄງທີ່ວ່າມານີ້ ສາມາດສະທ້ອນຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດ ແລະ ອາລົມຈິດສ່ວນເລິກ ອອກມາ
 ໄດ້ດີ ແຕ່ກໍຍັງຖືກຈຳກັດດ້ານສັບ(ສັພທ໌)ພາສາຢູ່ດີ.

ພໍດີຕົກມາປີ ໒໐໐໕ ທ່ານອາຈານ ເນີວຣັຕນ໌ ພົງໄພບູລຸຍ ໄດ້ຊວນຍູ້ຂ້າຮ່ວມເດີນທາງພ້ອມ
ຄະນະ ຂອງທ່ານໄປທີ່ແຂວງຕ່າງໆ ທາງພາກເໜືອ ໃນໂຄງການ "ຂຽນແຜນດິນສຸວັນນະພູມ"
ຂອງທ່ານ ເພື່ອຈະເປັນຄູ່ຄູກັນ ແລະ ຍູ້ຂ້າກໍຍິນດີ ເພາະສົມໃຈໃນວາດແວວການຂຽນຂອງ ອາຈານ
ຊຶ່ງໃຊ້ເວລາ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ຕ້ອງຂຽນກະວີໃຫ້ໄດ້ແຂວງລະຫຼາຍບົດດ້ວຍກັນ
ໃນຫົວເຮື່ອງຕ່າງ ກັນ. ຍູ້ຂ້າລັກຄິດຢ້ອນບັນຫານີ້ ກັບມາໃສ່ຕົວເອງ ຊຶ່ງພະຍາຍາມຂຽນກະວີ ໓-໔
ບົດ(ຂຽນຫຼິ້ນໆ ປະສາ ເດັກນ້ອຍຮຽນຍ່າງ) ເພື່ອມອບເປັນທີ່ລະລຶກ ໃຫ້ແກ່ທ່ານອາຈານ ແຕ່ຕ້ອງໃຊ້
ເວລາຫຼາຍເດືອນກ່ວາຈະ ໄດ້ ເຊັ່ນໂຕຢ່າງ:

"ໄມ້ຈວງໄມ້ຈັນຫອມຍິ່ງລັ້ນ	ເຕັມດົງ
ຄົນເຫັນຕັດຮອນລົງ	ມອດມ້ວຍ
ໄມ້ຂີ້ແຮດໜາມໜາຂະຫຼາຍວົງ	ກ້ວາງອອກໄປນາ
ຍອດຮຸກຂາຈິ່ງສຸດສ້ວຍ	ປ່າຈິ່ງມ້ວຍແກ່ນຈັນແດງ
ກົກຍາງຍາມອ່ອນນ້ອຍ	ເຍົາໄວ
ເອົາຫຍ້າແພດຫຍ້າໄຟ	ເປັນນົມແມ່ລ້ຽງ
ກົກຍາງໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ	ສູງເຕັມແລວນາ
ກ້ານກິ່ງໃບດົກໜາປົກສ້ຽງ	ຫຍ້າແພດກ້ຽງສູນແສງ..."

ເຖິງຈຸດທີ່ທ່ານອາຈານ ຈະຕ້ອງຈັບພັບຂຽນຂອງເພິ່ນອອກມາ ທ່ານອາຈານຈະຕ້ອງ ຫາທີ່ນັ່ງບ່ອນທີ່
ທ່ານອາຈານ ເຫັນຄວນທີ່ສຸດ ເໝາະກັບບັນຍາກາດ ແລະຄວາມໝາຍຂອງສະຖານທີ່ ທີ່ສຸດ. ແລະ
ສິ່ງສໍາຄັນ ກໍໜ້າຈະເໝາະກັບຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດ ແລະຈິນຕະນາການຂອງທ່ານອາຈານ ນະທີ່ສະຖານ
ທີ່ນັ້ນໆ. ຍູ້ຂ້າເປັນພຽງແຕ່ຍູ້ສິ່ງເກດການ ເພື່ອຢາກຈະພົບຄວາມເລິກລັບ ແລະຄວາມເປັນ ເນີວຣັຕນ໌
ຂອງທ່ານອາຈານທີ່ນັ້ນ. ມີເທື່ອໜຶ່ງ ເມື່ອເຫັນຍູ້ຂ້ານັ້ງເສີຍຢູ່ ຢ່າງບໍ່ກະຕືລືລົ້ນນໍາບັນຍາກາດ ແລະ
ຄວາມງາມຂອງບ່ອນທີ່ໄປຮອດໄປເຖິງເລີຍ ທ່ານອາຈານເລີຍທັກຍູ້ຂ້າວ່າ: ອາວ! ໄມ້ຂຽນເຮົາ? ຍູ້ຂ້າ
ແກ່ວງຫົວ ແລະຍິ້ມນ້ອຍອອກມາ ຢ່າງບໍ່ເວົ້າບໍ່ວ່າຫຍັງ ເພາະຢ້ານຈະທໍາລາຍຄວາມສະມາທິຂອງອາ
ຈານ. ຄວາມຈິງແລ້ວຍູ້ຂ້າບໍ່ໄດ້ມີຄວາມສາມາດພິເສດ ເໝືອນດັ່ງທ່ານອາຈານເລີຍ ຈະໃຫ້ຂຽນອອກ
ມາໄດ້ກັບທີ່ງ່າຍໆຄືອາຈານ ໄດ້ຈັ່ງໂຕ ຂໍຍອມບາດດຽວໂລດ.

ນີ້ນີ້ ທ່ານອາຈານ ເລືອກນັ່ງພົມຫຍ້າເປັນເນີນພູ ວາງມີຖືຄັນປາກກາລົງຫນ້າພັບທີ່ຢອງຢູ່ຫົວເຂົ້າ
ເບື້ອງຂວາ ເງິຍໄປຫນ້າຂຶ້ນທ້ອນໂຮມສະຕິອາລົມ ຖິ້ມສາຍຕາໄປໂກແສນໂກ ໜັງມອງເບິ່ງຫຼືບເມກ
ສະຫຼັບສີ ສາຍພູທີ່ສູງຊັນ ປ່າໄມ້ອັນດົກໜາ ແລະສາຍທົ່ງນາອັນກ້ວາງໂກ ແລ້ວທ່ານກໍຂຽນ ຢ່າງບໍ່ມີ
ສິ່ງໃດສາມາດມາລົບກວນທ່ານໄດ້. ມີອັນມາທ່ານເລືອກນັ່ງທີ່ຫົນໂງ່ນໃຫຍ່ ປິ່ນຫນ້າສູ່່ສາຍນໍ້າຕົກ ທີ່
ຫຼັງລິນລົງມາຈາກພູປ່າເລິກ ລໍ່ລ້ຽງທົ່ງໂຮ່ທົ່ງນາ ແລະຊີວິດອັນພໍຢູ່ພໍກິນຂອງຍູ້ຄົນ. ມີຮີມາ ທ່ານ
ເລືອກນັ່ງເສດສະຫຼັກຫັກພັງ ຂອງປະຕິມາກັມ ສິ່ງແນມເລິກເຂົ້າໄປເຖິງຄວາມຂີ້ໂຫດສາມານຂອງຍູ້
ຄົນ. ມີນຶ່ງມາ ທ່ານເລືອກນັ່ງທີ່ດອນຊາຍແດມນໍ້າຂອງ ຖິ້ມສາຍຕາລ່ອງລົງໄປຈົນສຸດສາຍນໍ້າ ເຫັນ
ພາບອະນັນແຫ່ງການດໍາລົງຢູ່ຮ່ວມກັນຂອງຍູ້ຄົນນາໆເຊື້ອສາຍລາຍລ່ອງ ແລະ ມີຕຶງມາ ທ່ານກໍເລືອກ

ນັ່ງບົນຫຼັງລະເບີດ ຫຼືເຫັນຄວາມໂຫດຮ້າຍຢ່າເຖື່ອນຂອງຫິນະຊາດ ແລະຄວາມຫາຍຍະນະຂອງ
ຊາວໄຮ່ຊາວສວນ ຊາວບ້ານຊາວເມືອງຍູ້ບໍລິສຸດ ລົ້ມຫາຍຕາຍຈາກ ແລະ ທົນທຸກທໍລະມານ...

ທ່ານໄດ້ໃຊ້ເວລາບໍ່ດົນໃນການຖ່າຍທອດສະຕິອາລົມຂອງທ່ານ ລົງໃນຫນ້າເຈັ້ງ ແລ້ວກໍ່ອ່ານສູ່ເພື່ອນ
ຮ່ວມຈຸພັງກັບທີ່ ຢ່າງບໍ່ໄດ້ຄັດແກ້ເຢັ້ມຕີ້ມປະກາມໂຕ ກະທັ່ງໃນເວລາຕໍ່ມາ. ຮອຍມືຂອງທ່ານອາຈານຍ໌
ທີ່ຂຽນລົງແຍ່ນພັບນັ້ນ ປາສະຈາກຮອຍຂີດຂ້າ ປະດິດປະຕໍ່ແບບທີ່ເຄີຍເຫັນນໍາຍູ້ຄົນທົ່ວໄປ ເຖິງມີກໍ
ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ຮູບກອນທີ່ທ່ານອາຈານຍ໌ ໃຊ້ເພື່ອຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດ ແລະຈິນຕະນາການຂອງ
ທ່ານນັ້ນ ມີຫຼາກຫຼາຍຮູບແບບອີ່ຫຼີ ຢ່າງບໍ່ມີຂອບເຂດຈໍາກັດ ຈະເປັນໂຄງ ສັນ ກາບ ກອນອ່ານ ຕະ
ຫຼອດກອນລໍາລາວ ແລະກອນແບບລາວ ຊະນິດຕ່າງໆ ທ່ານອາຈານຍ໌ ກໍ່ນໍາເອົາມາໃຊ້ ແລ້ວແຕ່ມັນ
ຄ່ອງກັບເນື້ອຫາ ແລະ ຈິນຕະນາການຂອງທ່ານ. ໃນເຣື່ອງຂອງສັບທີ່ທ່ານເອົາມາໃຊ້ນັ້ນ ຍອມຮັບວ່າ
ມັ່ງຄັ່ງ ທັງອຸດົມ ແລະ ເລິກເຊິ່ງອີ່ຫຼີ ສາມາດສະແດງພາບຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ອາລົມຈິດຂອງທ່ານໄດ້
ຢ່າງເຖິງຖອງ. ປະເພດສັບນັ້ນ ມີຫຼາກຫຼາຍທີ່ມາ ມີທັງໂທຍເດັມ ລາວເດັມ ໂທຍສະໄໝໃໝ່
(ແມ່ນກະທັ່ງອັນທີ່ມີເຄົ້າມູນ ມາຈາກສັບພາສາ ຊາດຕາເວັນຕົກ) ແຕ່ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດທີ່ເຫັນໄດ້ຈະ
ແຈ້ງນັ້ນ ແມ່ນພາສາພາບ ຫຼື ພາສາຈິນຕະນາການ ຊຶ່ງຫຼາຍຄໍາຫຼາຍສໍານວນ ບໍ່ສາມາດພົບໄດ້ ໃນ
ວັດຈະນານຸກົມໂທຍເລີຍ ພາສາທີ່ມາຈາກຮາກເຫງົ້າບາລີ-ສັນສະກິດ ແລະ ຂອມ ອັນນັບວ່າເປັນຍອດ
ພາສາແຫ່ງທັມມະ ແລະ ປາຊຍ໌ນັ້ນ ທ່ານອາຈານໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າເໝາະກັບສະຖານທີ່ໃນບົດກະວີ ຂອງ
ອາຈານ ເຣັດໂຫ້ພາບແລະວິນຍານແຫ່ງຄວາມສັກສິດ ທີ່ຄວນໃຫ້ຄວາມເຄົາຣົບ ແລະ ເທິດທູນບູຊາ
ນັ້ນ ປາກົດພັນເດັ່ນອອກມາ ຊຶ່ງທັງຫມົດນັ້ນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທ່ານມີປະຕິພາບທາງດ້ານຄວາມ
ຄິດອ່ານ ມີຈິນຕະນາການອັນແຫຼມເລິກ ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມຊໍານານດ້ານອັກສອນສາດ ມີຈິດວິນ
ຍານປະຕິວັດທາງດ້ານວັນນະກັມ ແລະ ກະວີ ມີຄະຕິທັມ ແລະ ສູນທອນທັດແຫ່ງຊີວິດ ແລະ ຄວາມ
ຫວັງ ມີວິໄສທັດເບິ່ງເຫັນໂລກກ້ວາງໄກ ແລະ ເຫັນປະຊາຊາດງົດງາມ.

ຫາກອະນຸຍາດໃຫ້ຍູ້ຂ້າ ລົງຄວາມເຫັນແບບສາມັນຊົນໄດ້ ຍູ້ຂ້າກໍ່ຈະແຖມວ່າ ອາຈານຍ໌ ເນົາວຣັຕນ໌
ພົງສ໌ໄພບູນ ບໍ່ເປັນພຽງແຕ່ນັກກະວີເພື່ອຊີວິດທັງຊີວິດຈິດໃຈ ແລະວິນຍານເທົ່ານັ້ນ ຜ່ານບົນງານທີ່
ທ່ານອາຈານຍ໌ ໄດ້ປະກອບຂຶ້ນມາ ອາຈານຍ໌ຍັງເປັນ ທັງນັກມະນຸດວິທະຍາ ນັກປຶກສ້ອງ ແລະສິ່ງເສີມ
ມະນຸດສະທັມ ນັກອະນຸຮັກວັດທະນະທັມ ທັມມະຊາດ ສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ສັນຕິພາບ ແລະຄວາມ
ສະໝາມສາມັກຄີບັນດາປະຊາຊາດອີກດ້ວຍ. ຍູ້ຂ້າບໍ່ໄດ້ພົບວ່າແວວແຫ່ງປັດໃຈ ຊາດນິຍົມຄັບແຄບ ຫຼື
ຄວາມເປັນຊົນຊັ້ນສູງແຕ່ຢ່າງໃດເລີຍ ໃນບົນງານຂອງທ່ານອາຈານ ແຕ່ກົງກັນຂ້າມ ມີຄວາມພັນເດັ່ນ
ຂອງປັດໃຈແຫ່ງມິດຕະພາບ ຄວາມເຄົາຣົບຢ້າເກງຍູ້ອື່ນ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ເຫັນໃຈ ແລະ ເປັນໜຶ່ງດຽວ
ກັບຊີວິດມະຫາ ສາມັນຊົນຢ່າງກົມກຽວ ແລະຄວາມເປັນທັມ ທີ່ມະນຸດຊາດຄວນໄດ້ຮັບ.

ການທີ່ທ່ານອາຈານຍ໌ ເນົາວຣັຕນ໌ ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌ ໄດ້ປະສົບຄວາມສໍາເລັດເຖິງຈຸດນີ້ໄດ້ ຍູ້ຂ້າຄິດວ່າວາດ
ແວວພອນສະຫວັນຂອງອາຈານຍ໌ຢ່າງດຽວ ຄົງຈະບໍ່ພໍ ທ່ານອາຈານຍ໌ໄດ້ຜ່ານຄວາມມານະພະຍາຍາມ
ໃນການສຶກສາເລົ່າຮຽນແລະຄົ້ນຄວ້າໃນຄໍາພິທີກາ ໃນທັມມະທັມໂມ ໃນອັກສອນສາດທາງທັມ ແລະ

ບົດຮຽນໃນພຶດຕິກຳມາ ເປັນຮ້ອຍລົບພັນຕ່າງ ເຖິງປານນັ້ນກໍ່ດີ ແລະ ເຖິງວ່າທ່ານອາຈານ ຈະຢູ່ໃນ
ຖານະທີ່ອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານ ອັກຄະຣະວິທີ ແລະ ອັກສອນສາດກໍ່ດີ ທ່ານອາຈານ ຍັງໄດ້ຫາຍໃຈ
ໄຫຍ່ຂຶ້ນ ແລ້ວອຸທອນອອກມາວ່າ: " ໃຊ້ບົດກະວີ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ສຶກ ມິກຄິດ ແລະ ຈິນຕະນາການ
ຊຶ່ງລາງເທື່ອ ກໍ່ຍັງຄ້າງຄາໃຈຢູ່ບໍ່ແລ້ວ ".

"ບັດກະວີນັ້ນ ຕ້ອງໃຊ້ຄຳອັນຈຳກັດ ໄປສື່ຈິນຕະນາການ ອັນບໍ່ຈຳກັດ".

ການໃຊ້ຄຳອັນຈຳກັດນີ້ເອງ ທີ່ຄ້ອມພໍແມ່ນໂຕເທົ່າຂອງບັນຫາ ເມື່ອຕັ້ງບັນຫາວ່າ ຈະແປ ຫຼື ຈະປຸງ
ຄວາມ ບົດກະວີ ຂອງທ່ານອາຈານ ເມົາວຣັຕນ໌ ພິງສ໌ໄພບູລຍ໌ ມາເປັນພາສາລາວ. ຈະສາມາດຮັກສາ
ຮູບໂຄງ ກາບ ແລະ ກອນ ໄວ້ໃນບົດແປເປັນພາສາລາວນັ້ນ ໄດ້ດ້ວຍວິທີ ແລະ ຮູບແບບໃດ? ຈະຕ້ອງ
ໃຊ້ສັບຈຳນວນຈຳກັດ ມີຄວາມໝາຍແນ່ນອນ ແລະ ຈຳກັດໄດ້ແນວໃດ ເມື່ອພາສາຂອງລາວ ບັດຈຸ
ບັນບໍ່ໃຊ້ເຄື່ອງຫມາຍບັງຄັບແລະຈຳກັດຄວາມໝາຍ ຫຼືບອກເຄົ້າທີ່ມາຂອງສັບ ດັ່ງນັ້ນການທີ່ຈະໃຊ້
ໜ້ອຍຄຳ ແລະ ແຕ່ລະຄຳຕ້ອງໃຫ້ໄດ້ຄວາມໝາຍຈຳກັດ ແນ່ນອນ ແລະແມ່ນຢ້ານ ຄວນຈະຫາໄດ້
ທີ່ໃດ? ແລະຈະເຮັດແນວໃດ?

ເມື່ອຕົກຢູ່ໃນສະພາບຂອງທາງຕົ້ນແບບນີ້ ບູຮ້າຈິ່ງຂໍອະໄພ ທີ່ຕ້ອງໃຊ້ຮູບແບບພິເສດຂອງການແປ
ຂອງບູຮ້າ ໂດຍໃຊ້ສັບທີ່ໃຊ້ໂຕສະກົດບັງຄັບຄວາມໝາຍ ແລະ ສັບທີ່ໃຊ້ໂຕສະກົດບໍ່ບັງຄັບຄວາມ
ໝາຍ ປະພຶກັນໄປ ຊຶ່ງແລ້ວແຕ່ກໍ່ລະນີ ຍາກ ຫຼື ງ່າຍຂອງສັບ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍໄດ້
ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະແມ່ນຢ້ານ.

ອັນທີ່ຈິງແລ້ວ ພາສາລາວ ແລະພາສາໄທຍນັ້ນ ແມ່ນພາສາທີ່ມາຈາກເຄົ້າມູນເດີມອັນດຽວກັນຄື:
ຕະກຸນພາສາລາວ-ໄທ ອັນແມ່ນພາສາຄຳປຸ່ງ(ເອກະພືດ)ໂດຍໃຊ້ສຽງວັນນະຍຸດເປັນຫຼັກ ແຕ່ທັງສອງ
ພາສານີ້ກໍ່ຍັງໄດ້ຮັບການເສີມຕໍ່ກໍ່ຕື່ມ ຈາກພາສາເຜົ່າຊົນ ແລະຊາດຕ່າງໆທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງຕົນ ພໍ
ໃບມັນຢ່າງເນື່ອງນິດ ໃນວິວັດທະນາການຂອງແຕ່ລະຊາດໃບມັນ ອັນເປັນເຫດໃຫ້ແຕ່ລະພາສາ
ຊຶ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນດ້ວຍສຳນຽງຢ່າງເປັນທຳມະດາຢູ່ແລ້ວ ຍິ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນອອກໄປອີກ.
ອັນສຳຄັນຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ແມ່ນພາສາທັງສອງ ພາກັນຮັບເອົາພາສາບາລີ ແລະສັນສະກຣິດ ມາພັດທະ
ນາຕົນເອງ ໃຫ້ມີລັກສະນະວິທະຍາສາດ ມີກົດບັນຍັດ ແລະທັນສະໄໝຂຶ້ນ ຊຶ່ງພາສາດັ່ງກ່າວນັ້ນ
ແມ່ນພາສາກຸ່ມອິນດູ-ຍຸຣົບ ທີ່ບໍ່ໃຊ້ສຽງວັນນະຍຸດເປັນຫຼັກ ແຕ່ໃຊ້ຄຳຫຼາຍພະຍາງ(ພະຫຸພືດ) ບວກກັບ
ໂຕສະກົດຫ້າຍຄຳ ມາປະກອບແລະພັດທະນາສັບ. ແຕ່ການຮັບເອົາທີ່ວ່າມານີ້ ກໍ່ເປັນໄປແບບຕ່າງໄປ
ຕ່າງມັນ ຊຶ່ງຝ່າຍໜຶ່ງໜັກໄປໃນພາສາສັນສະກຣິດ ແລະ ອີກຝ່າຍໜຶ່ງໜັກໄປໃນພາສາບາລີ ອັນເປັນ
ເຫດໃຫ້ ທັງສອງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນອອກໄປອີກໃນແງ່ຂອງການພັດທະນາ. ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດອີກອັນ
ໜຶ່ງ ແມ່ນທາງຝ່າຍໄທຍ ພັດທະນາພາສາຂອງຕົນ ໂດຍກຳນົດ ແລະຈຳກັດຄວາມໝາຍຂອງສັບ
ດ້ວຍການຮັກສາເຄົ້າບາລີ-ສັນສະກຣິດ ແລະ ຂອມ ໄວ້ໄດ້ຢ່າງໜຽວແໜ້ນ(ແບບອິນດູ-ຍຸຣົບ) ສ່ວນທາງ
ຝ່າຍລາວພະຍາຍາມ ພັດທະນາໄປໃນຮູບຂອງພາສາສຽງ(ຈິນ-ຕິເບດ) ໂດຍບໍ່ຕ້ອງກຳນົດ ແລະຈຳກັດ
ຄວາມໝາຍຂອງສັບ ນີ້ກໍ່ເປັນຈຸດທີ່ແຕກຕ່າງກັນອອກໄປລະຫວ່າງສອງພາສາ ລາວ-ໄທຍ. ເປັນ

ທີ່ສັງເກດອີກອັນໜຶ່ງວ່າ ແມ່ນແຕ່ພາສາຕະກຸນລາວ-ໄຕ ດັ່ງເດີມ ອັນມີເຄົ້າຄວາມອັນດຽວກັນ ແຕ່ພັດຕ່າງຄົນຕ່າງໄຊ້ ຕ່າງຄົນຕ່າງພັດທະນາ ໃນຄວາມຫມາຍແຕກຕ່າງກັນ ອັນເຮັດໃຫ້ພາສາ ທັງສອງ ແຕກຕ່າງກັນໄປອີກ ເຊັ່ນໂຕຢ່າງ: ນ້ອຍ(ລາວ) ເປັນ ເລັກ(ໄທຍ) - ນ້ອຍ(ໄທຍ) ເປັນ ໜ້ອຍ(ລາວ) - ແພ້ ລາວໄຊ້ໄປໃນຄວາມຫມາຍ ຕາຍແພ້ ແຕ່ໄທຍ ໄຊ້ໃນຄວາມຫມາຍຜ່າຍແພ້ ແລະ ອື່ນໆ ດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ.

ທັງຫມົດທີ່ເວົ້າມານີ້ ເພື່ອອະທິບາຍໃຫ້ນັກອ່ານເຂົ້າໃຈວ່າ ການແປໄທຍເປັນລາວ ຫຼື ລາວເປັນໄທຍ ນັ້ນ ໃນດ້ານລາຍລັກອັກສອນແລ້ວ ບໍ່ງ່າຍດາຍຄືທີ່ຄິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການແປກະວີ ແລະ ກາບກອນ ຕ່າງໆ ຊຶ່ງໃຊ້ສັບຈຳນວນໜ້ອຍ ແລະ ຈຳກັດ ແຕ່ຊຳພັດໃຫ້ໄດ້ຄວາມຫມາຍແມ່ນຢ່າ ຄົບຖ້ວນ ແລະ ແມ່ນອນ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງການຄຳບັນຍາຍແຕ່ປະການໃດເລີຍ ອັນຫມາຍຄວາມວ່າ ເມື່ອຂຽນສັບໃດ ສັບໜຶ່ງລົງແລ້ວ ຕ້ອງໃຫ້ຮູ້ໂລດວ່າ ຄຳນັ້ນແປວ່າຫຍັງ ແລະ ໝາຍເຖິງຫຍັງ. ຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ແບບນີ້ ການກຳນົດ ການບັນຍັດ ຫຼື ການຂຽນສັບ ກໍຕ້ອງຂຽນໃຫ້ໄດ້ຄວາມໝາຍແມ່ນອນຂອງມັນ ຄື ຕ້ອງມີຕົວສະກົດຄວາມຫມາຍ ຕາມເຄົ້າສັບຂອງມັນ. ຍິ່ງມີສັບຄຳເວົ້າອອກສຽງທັບກັນ ແຕ່ພັດຂຽນ ແບບດຽວກັນ ກໍຍິ່ງສັບສົນ ຈົນບໍ່ສາມາດເຂົ້າໃຈຖືກຕ້ອງ ຕາມຄວາມຫມາຍຂອງສັບທີ່ໄຊ້ໃນກະວີໄດ້.

ຍ້ອນເຫດຜົນອັນນີ້ເອງທີ່ໃນບົດແປກະວີຂອງທ່ານອາຈາຣຍ໌ ເນົາວຣັຕນ໌ ພົງສ໌ໄພບູລຍ໌ ນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ຈຶ່ງຂໍອະນຸຍາດໃຊ້ຮູບແບບ ທີ່ຂ້າພະເຈົ້າເຫັນວ່າເໝາະສົມທີ່ສຸດດັ່ງນີ້:

- ໑- ພະຍາຍາມຍ້ຽນມາເປັນພາສາລາວແທ້ໆ ໃຫ້ໄດ້ເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້.
- ໒- ລາງສັບໃນບົດກະວີ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ຕົວສະກົດຕາມຄວາມໝາຍຂອງເຄົ້າສັບຫຼື ຕາມຫຼັກ ໄວຍາກອນເກົ່າຂອງ ສະເດັຈ ເພັດຊຸຣາຊ ນີ້ກໍເພື່ອໃຫ້ບັນດາ ທ່ານ ນັກອ່ານເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍໄດ້ງ່າຍ ແລະ ແມ່ນຢ່າຂັ້ນ.
- ໓- ຮັກສາຮູບສຳນຽງຂອງພາສາໄທຍໄວ້ ໃນບ່ອນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອເຫັນແກ່ຄວາມຄ່ອງຂອງສຽງ ຫຼື ຄວາມສຳພັດໃນກະວີ ແຕ່ກໍຈະມີຄຳອະທິບາຍໃຫ້ເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍແທ້ດ້ວຍພາສາລາວ.
- ໔- ສັບໃດທີ່ມາຈາກເຄົ້າດຽວກັນ ແຕ່ໃຊ້ໃນຄວາມຫມາຍຕ່າງກັນລະຫວ່າງສອງພາສາ ກໍອະທິບາຍ ຄວາມໝາຍໃນພາສາລາວເຊັ່ນດຽວກັນ.
- ໕- ໃນກະວີນັ້ນ ພາສາພາບທີ່ສະແດງອອກດ້ວຍສຳນຽງສຽງສີ ທັງລາວແລະ ໄທຍ ກໍມີອັນເຫມືອນກັນ ແລະ ຕ່າງກັນ ຊຶ່ງບາງຢ່າງກໍຈຳເປັນຕ້ອງອະທິບາຍ ແຕ່ບາງຢ່າງກໍອາດຈະເຫຼືອວິໄສ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ອະທິ ບາຍ ເພາະມັນແມ່ນສີສຽງ ແລະ ວາດແວວຂອງກະວີ ຈຶ່ງຂໍໃຫ້ນັກອ່ານໃຊ້ທັດສະນະວິໄສຂອງຕົນເອງ ເພື່ອເຫັນຄວາມພິດສະດານຂອງມັນດ້ວຍຕົນເອງ ຍິ່ງເປັນພາສາກະວີໄທຍແລ້ວ ພາສາພາບນັ້ນ ນັບວ່າ ມີຍົມໃຊ້ກັນຫຼາຍ ແລະ ໃຊ້ໃນທຳນອງແຕກຕ່າງກັນຄົນລະຢ່າງ ຄົນລະສຳນວນກັບລາວພໍສົມຄວນ ນີ້ກໍ ຍິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຍາກ ທີ່ຈະຍ້ຽນພາສາພາບຂອງໄທຍ ໃຫ້ມາເປັນພາສາຂອງລາວ ໃນກະວີ.

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ